

عنوان مقاله:

تاملی بر رهیافت های «فرمالیستی» و «انتقادی» از قواعد حقوق بین الملل

محل انتشار:

مجله حقوقی بین المللی، دوره 39، شماره 66 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 24

نویسندگان:

سید مصطفی میر محمدی - دانشیار دانشکده حقوق دانشگاه مفید

لادن حریریان - دانشجوی دکتری حقوق بین الملل، دانشکده علوم انسانی دانشگاه آزاد اسلامی، واحد قم

خلاصه مقاله:

نظام حقوق بین الملل همانند هر نظام حقوقی، نیازمند تشخیص و توجیه قواعد حقوقی خود است. رهیافت های صوری و شکل گرایانه به منظور تشخیص قواعد حقوقی از دیگر هنجارها و نیز استنتاج حقوقی با تکیه بر منطق صوری و برهان قیاسی در حقوق بین الملل نیز مجال طرح یافته است. اما باقی ماندن در چارچوب های فرمالیستی و شکلی حقوق بین الملل که در منابع صوری از قبیل معاهدات، عرف، اصول کلی حقوق و نیز برخی قطعنامه ها تعیین یافته است، با پویایی این شاخه از دانش حقوق ناسازگار است. ازاین رو رهیافت های انتقادی حقوق، قصور شکل گرایی را در بروز و توجیه قواعد حقوق بین الملل نشانه گرفته اند. هرکدام از رهیافت های فرمالیستی و انتقادی در شناسایی، تبیین، توجیه و تفسیر قواعد حقوقی بین المللی، راه برگزیده خود را به صواب می دانند. مقاله حاضر، با استفاده از روش تحلیل نظری تلاش دارد با مرور و تامل در خاستگاه و روش های هریک از این دو رهیافت در تشخیص و استدلال قواعد حقوق بین الملل، سهم هریک را در منطق حقوق بین الملل بررسی و تحلیل کند. هر دو رهیافت به سهم خود در غنای روش های حقوق بین الملل سهیم اند اما رهیافت های فرمالیستی همچنان غالب به نظر می آیند.

کلمات کلیدی:

روش شناسی حقوق بین الملل، تفسیر قواعد حقوقی، فرمالیسم، مطالعات انتقادی حقوق، رویکرد سیاست محور

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1467111>

